

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előtizedési árak:
Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop 6. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Kempelen-ezermester emlékezete.

A magyar nemzetnek sok olyan feltalálója és tudósa van, akiknek igazi értékét csak az utókor tudja felbecsülni. Ha szétnézünk a találmányok között, meg kell állapítanunk, hogy a magyarok minden téren sokat alkotnak. Sajnos, a magyar találmányokból mindig mások huztak hasznot.

Ilyen a *Kempelen* esete is. *Kempelen* Farkas 1734. jan. 23-án született Pozsonyban. Korának egyik legnagyobb tudósa és feltalálója volt, akit néhány száz évvel azelőtt máglyára vetettek és megégettek volna, mert érthetetlen találmányokkal állt elő.

Kempelen Farkasnak számtani és természettani tanulmányai mellett ideje jutott arra, hogy megszerezze azokat az ismereteket is, amelyek államférfiúi pályájához feltétlenül szükségesek voltak. Huszéves korában nyolc nyelven tudott beszélni. Huszonhárom éves korában már királyi udvari titkár lett és néhány év múlva udvari tanácsos. Hetven éves korában halt meg *Kempelen* Farkas olyan pályafutás után, amelyik a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

Világhírnevét *sakkozógépének* köszönheti. A sakkozógép elkészítésének nagyon érdekes története van. Egy alkalommal *Mária*

Terézia udvarában egy francia bűvész mutatványokkal szórakoztatta a királyi udvart és az udvari méltóságokat. *Kempelen* Farkas *Mária Teréziának* megmagyarázta a mutatványok titkát és kijelentette, hogy ő ezekben különbeket is tudna kitalálni. *Mária Terézia* biztatására hozzáfogott egy *sakkozógép* elkészítéséhez és a gépet

félév múlva már be is mutatta az udvarnak. A sakkozógép leírhatatlan hatást keltett. A gépiszerkezettel ellátott török bábja szabályszerű sakkjátszmát játszott lo bárkivel. A játékot rendszeren a sakkozógép nyerte meg. *Kempelen* Farkas ezt a találmányát inkább csak játéknak tekintette és mosolygott a hiszékeny embereken. Mint ugyanis később kiderült, a sakkozógépben egy ember volt el-

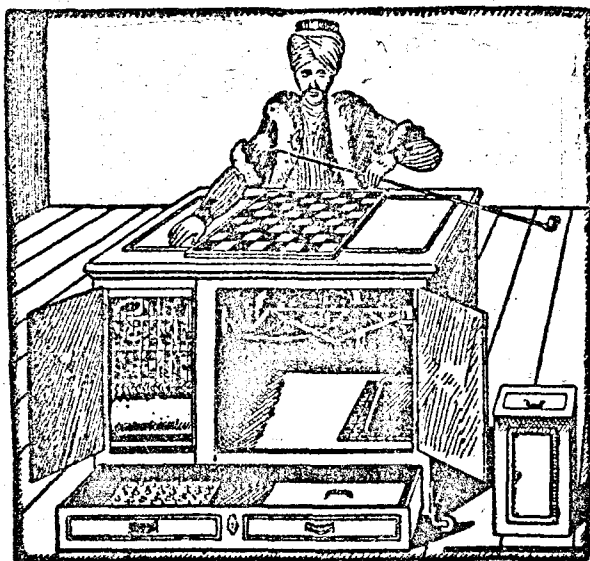

Kempelen Farkas.

rejtve és ez játszott a török helyett. Mégis rendkívül ügyes szerkezetnek kell tartanunk a sakkozógépet, mert bonyolult szerkezet biztosította a gép-ember működését. *Kempelen* gépének titka csak *Kempelen* halála után hosszú idő múlva derült ki. Sajnos a gép egy amerikai műgyűjtőhöz került, ahol egy tűzvész alkalmával elégett és így gépi szerkezetének titka örökre elveszett, pedig ma abból is lehetne tanulni.

Mint említettük, *Kempelen* nem tartotta

Cenzurat.

Kempelen sakkzó gépe.

sakkzógépet komoly munkának, a hiszékeny emberek mulattatása számára készítette. Mégis ez a munkája volt, amely nevét világhírűvé tette és amelynek láttára *Mária Terézia* így kiáltott fel:

— *Kempelen, maga boszorkánymester!*

Tudományos értékű és ma is páratlan munkája a beszéd keletkezésének kérdéseiről szól. *Kempelen* ugyanis tudományosan foglalkozott a nyelv törvényeivel. A *duda* szerkezetéből kiindulva beszélőgépet szerkesztett. A mai beszélőbabák szerkezete nem különbözik lényegileg *Kempelen* találmányától. — Beszélőgépe a londoni udvari múzeum legféltettebb kincsei közé tartozik. *Kempelen* készítette el a *schönbrunni* szökőkutat. Ő készítette el a budai királyi palota tervét és vezette annak építését. Közben ideje jutott arra, hogy a legkülönbözőbb gépeket szerkessze meg. Egy vak leánynak írógépet szerkesztett. *Mária Teréziának* mozgó-ágyat. Ezenkívül erőművi gépek és apróságok százait építette a maga gyönyörűségére.

Nem volna teljes a *Kempelenről* bemutatott kép, ha nem emlékeznénk meg *államférfiúi tevékenységéről*. A *Banatot* *Kempelen* tisztította meg a rablóktól. Ő volt az első, aki a *Banat* visszacsatolását Magyarországhoz a királyi udvarnak javasolta. Igazgatója volt az összes magyarországi sóbányáknak. Mint *Mária Terézia* egyik legbizalmasabb embere, sok kényes külpolitikai megbízatást teljesített.

Szindarabokat is írt, színelőadásokat rendezett, kiváló rajzoló és festő volt. Pénz-

ügyi tehetőségét bizonyítja, hogy *Kempelen* alapította az első magyar zálogházat. A láz munka nem örölte meg szervezetét, 43 éves volt udvari szolgálatban. Ezután jól megdemelt nyugalomba vonult.

Kempelen Farkas egyike azoknak a nagy tehetségeknek, akiknek valódi nagyságát évszázadok mulásával tünt ki. Minél több idő fog eltelni *Kempelen* halála után, annál inkább igaz lesz a felirat a koporsóján: *Nagy fog egészen meghalni!*

A nagy magyar tudós élete kiváló példája annak, hogy a sokféle tehetséggel megáldott ember, aki közügyességét is érvényesíti, megállja az életben helyét. El lehet képzelni, hogy nehéz volt *Kempelennek* már éves korában a királyi udvarhoz bejutnia, mi sem bizonyítja jobban nagyságát, hogy magyar létére az osztrák császári udvar egy legelső emberévé lett és méltóságaiban oly szépen haladt előre.

Mit várhatunk az új kormánytól?

A kormányváltások sok keserűséget okoznak az ország lakosságának. Amint az rekeszerint történni szokott: a kormányok az új reketeket csak részben váltják be és a nagy gazdasági tervekből ugyszólván semmi sem marad. Hiába várjuk a mezőgazdasági termékek áremelkedését, ipari cikkek olcsóbbodását, hiába várjuk az adók, vámok, illetékek leszállítását, mert az ilyesmi soha sem következik be.

Mindezek ellenére a parlament megválasztása elé némi bizalommal tekint az adófizetők polgárság; hátha mégis út a megváltás örök és a képviselők elé kerülő javaslatok jobb megvalósítását és szebb jövőt jelentenek.

Miről van tulajdonképpen szó ezekben? Megvárják a csehszlovákiai államvédelmi törvényt, megszüntetik az önkormányzatok pénztárait és bizottság dolgozik az új kormányverziós törvényjavaslaton.

Ami az államvédelmi-törvényt illeti, a magyarországot igazán nem érdekli, hiszen a magyar nép soha sem idézett elő felfordulást sokat és épen ezért velünk szemben nem is lehet alkalmazni olyan törvényeket, amelyek nem sértették meg. Sajnos a gyakorlat az, hogy az élet azt bizonyítja, hogy mindig találunk r

gyar bünbakkokat, akiknek mégis ártalmára fordítják a törvényt.

Az önkormányzati pénztárak ügyéhez is vajmi kevés hozzászólásunk lenne, bár a nemzeti parasztpárt adatokkal próbálta bizonyítani, hogy ezek az intézmények örvendetes eredményt mutatnak fel. Abban az esetben, hogyha tényleg nagyobb jövedelmet biztosítottak a kincstárnak és hogyha ilyenformán el lehetett kerülni a visszaéléseket, úgy természetesen nem szabad megszüntetni. De, ha az élet mást bizonyít, el kell törülni az élödsi intézményeket.

A falusi lakosságot leginkább a konverzió ügyei érdekli. Egyszer már tényleg nyugópontra kellene juttatni ezt az ügyet, hiszen ahány kormány, annyi konverziós törvény és a gazda már azt sem tudja, hogy mi a teendő. Az egyik elengedi az adósságokat, a másik pedig fizetésre kötelezi az embereket. Az ország lakossága már tudni akarja, hogy kell-e adósságokat fizetni, vagy nem. És ha igen, mennyit és mikor? A jó gazda ugyanis beosztással dolgozik. Nem szereti az olyan meglepetéseket, hogy máról-holnapra elrendelnek valamit s így ő nem tud eleget tenni kötelezettségeinek.

Van még egy javaslat, amiről keveset beszélnek ugyan, de amelyik mégis nemsokára a képviselőház elé kerül: a **közigazgatási törvény**.

Ezt is épen úgy változtatják, mint az ember a nyári vagy a téli ruháját. A törvény szerint a községi tanácsok négy évig működnek, de ahogy megbukott a kormány, az utánpajzós — minden törvényes alap nélkül — felosztatja a tanácsokat és interimárbizottságokat ültetnek a nép nyakára, akik csak rit-

AGYERMEK
SZERVELLET

OVOMALTINE
AZ ERŐSÉGÉSZTÉC

Dr. Wander R.-I. készítménye.

kán képviselik a nép érdekeit, hiszen nem a nép választotta őket.

Értesüléseink szerint az új törvény a központosítás szellemében fog megszületni, ami a gyakorlati életben nem jelent kevesebbet, minthogy ügyes-bajos dolgainkat nem a falvakban és a megyékben, hanem az ország fővárosában intézik, vagyis minden semmiéért nagy utakat kell tonni és nehéz pézket kell fizetni. A községek pénzügyi helyzete csakis akkor fog rendbe jönni, hogy ha az adófizetők, jobban mondva a választott tanácsok rendezik a dolgokat és nem azok az emberek, akik nem veszik figyelembe a lakosság teherbíró képességét. Épen ezért a törvény tiszteletben kell tartsa az alkotmányt. Az ország törvénye pedig azt mondja, hogy szét kell osztani az ügyeket, vagyis a falusi nép ügyeit a helyi hatóságok intézzék.

Ezt írja elő az alkotmány, ehhez jogunk van és az a kormány, amelynek képviselőit a nép küldötte be a parlamentbe, tartsa tiszteletben a nép jogait.

Demeter Béla.

KÜLÖNÖS

A keleti veszedelem-fészkek. A japán-orosz feszültség nem esökkent, sőt inkább élesedett. A moszkvai népbiztosok háborus nyilatkozatai miatt a japáni kormány felvilágosítást kért a szovjettől. Ezt meg is kapta s bár közhírré nem tette, úgy nyilatkozott, hogy a szovjet válasza nem kielégítő. A

japáni kormány az orosz válsagra még nem adott feleletet, de nyilatkozatából látható, hogy feleletre nem lesz sima s ez bizonyára fokozni fogja a két állam között a feszültséget, bár ez már is oly nagy, hogy az oroszok Leningrád (a régi Szentpétervár) felett látni vélték japáni hadi repülőgépeket. Ez ugyan lehet valószínűség is s akkor még erősebbé teszi a háborus veszedelmet.

Az összecsapás valószínű valószínű, a mandzsú-orosz határon mindkét fél nagy csapatokat vont össze. Egyedül az orosz csapatok számát 800 ezerre teszik s Japán bizonyára nem marad el az oroszok mögött. Kérdés azonban, hogy Oroszország merre kökötöztetni a háborút az elsőrendűen felszerelt kitűnő japáni hadsereg ellen, mert azt tudnia kell, hogy egy veszített

hadjárat végzetes lehet a szovjet-uralomra, de Oroszországra nézve is.

Hitler évfordulója. Ezelőtt egy évvel jutott Hitler, a német nemzeti szociálisták vezére a hatalom birtokába. Ennek az emlékezetes eseménynek évfordulóját nagy ünnepséggel ülték meg. Hitler hatalmas beszédet tartott s azonnal elítélte az örökös államfői (királyi és császári) hatalmon való szellemű berendezkedést és hevesen megtámadta Ausztriát németellenes magatartása miatt, de különben megint hangoztatta békés szándékait s a Franciaországgal való állandó békés viszony szükségességét. Talán komolyan törekszik erre s akkor sikerülni fog a célt elérnie.

Francia kormányválság. A sorozatos pénzügyi botrányok csakugyan meghozták a francia kormány bukását. Az új kormány megalakítására Daladier volt hadügyminiszter kapott megbízást, aki maga minden gyanun felül álló tisztakezü politikus s akinek az a célja, hogy egy minden tekintetben megtámadhatatlan erkölcsű államférfiakból álló minisztériumot alakítson. Felűnést keltett, hogy Daladier a külügyminiszteri tárcát magának tartotta fenn, abból a világosan megjelölt célból, hogy új irányba tereli Franciaországnak eddig evzizedek óta változatlan külpolitikáját. Ezt az irányváltozást természetes érdeklődéssel várja az egész világ, mert sorsdöntő lehet.

Anglia Németország mellett. A leszerelés kérdésében foglalt állást a Szigetország Németország mellett, kijelentve, hogy minden további határ-

idő megszüabása nélkül meg kell engedni a német hadsereg létszámának 300 ezer főre fel-emelését s a hadsereg részére azoknak a védő fegyvereknek a beszerzését, amelyekkel a többi államok hadseregei már rendelkeznek.

Ez a lépés komoly előhaldást jelent a leszerelés kérdésének megoldása felé.

Bethlen István beszámolója. A volt magyar miniszterelnök, mint képviselő, megtartotta beszámolóját kerületében, Debrecenben. A két órás beszéd kiterjeszkedett a bel- és külpolitika minden fontosabb kérdésére s általában reménykeltő volt, különösen a gazdasági helyzet kérdésében, de külpolitikai tekintetben is. A közönség lankadatlan figyelemmel és állandó helyesléssel fogadta a beszámolót s befejezésekor hosszasan ünnepelte a kiváló magyar államférfit, akinek tekintélye ma nagyobb, mint valaha.

A dollár sorsa. A dollár értéke nem fog már tovább ingadozni s nem okoz ezzel további károkat a világgazdaságban, mert Roosevelt elnök meghatározta a dollár állandó értékét, még pedig a réginél 40 százalékkal kisebb összegben. Kétségtelen, hogy ezzel érzékeny veszteség éri azokat, akiknek dollárjuk van, de további károsodást már nem fog okozni a dollárral való játék.

Hogyan készül Amerika a békére? A leszerelésről szóló hírek nem valami biztatóak. Különösen aggasztó, hogy a nagyhatalmak tovább folytatják az erőyes fegyverkezést. Az Északamerikai Egyesült Államok hozzáfogott tengeri haderejének megerősítéséhez. Két év alatt 120 új hadihajót fognak építeni.

Belpolitikai hírek

Megnyílt a parlament. A parlament február 1-én megkezdette működését. A trónbeszédet Károly király olvasta fel. A szokásoktól eltérően, a trónbeszéd külpolitikai kérdéseket is érintett. A Duca emlékére tartott gyászülésen az Országos Magyar Párt nevében dr. gróf Bethlen György beszélt.

Átszervezik a kormányt. Hetek óta híresztelik, hogy Tatarescu a kormányt teljesen át fogja szervezni. A híreket ujabban megerősítik. Különösen Titulescu külügyminiszter gyakori betegsége ad sok gondot a kormánynak. Valószínű, hogy Titulescu, ha betegsége nem javul, lemond a külügyminiszteri állásról. Beavatottak szerint a Tatarescu-kormánynak ez nem okoz semmi különösebb gondot, mert megfelelő külügyminisztert tud kapni Titulescu helyére. A kormány átszervezése kapcsán állítólag négy miniszter személyében történik változás.

Tisztujítás volt a braşovi Magyar Pártban. A braşovi Magyar Pár most tartotta meg tisztujító közgyűlését. Az elnöki megnyitót Péter Antal apát-plebános mondotta. Péter Antal beszédében rámutatott arra, hogy a mai nehéz időkben minden magyarnak össze kell fognia és együtt kell működnie. A választást bizonyos izgalmak előzték meg, mert két párt küzdött a tisztiségekért. Az ifjusági csoport ugyanis, bár hangoztatta, hogy a Magyar Párt kebelén belül akar maradni, ellenzéki listát állított fel. A hivatalos lista azonban a választásokon fényes győzelmet aratott. Az Or-

hatásos gyógyszer

**Rheuma | Ülőidegzsába | Ideg- és időjárás
Hőszvény | Spangolmátha | Ülőes megbelegedések**

Togal oldja a lúgysavat, azonnal hat és a bajt közvetlenül gyökereiben támadja meg: Bármely hangulatban is dicsérnek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 60-80-nél több irásbeli orvosi véleményét felmutatni. Togal szemével sem pótolható! Egy kísérlet Out is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lel 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

szágos Magyar Párt braşovi tagozatának elnöke, dr. Szele Béla ügyvéd lett. Alelnökökké választották meg dr. Péter Antal apát-plebánost, dr. Debrecezi Béla ügyvédet, Dánér Lajos cipészt és Szabó Béni szücsöt. Magyar László lett a Magyar Párt főtitkára. Az ülés mindvégig méltóságteljesen folyt le.

Nem oszlatnak fel több közigazgatási tanácsot. Az eddig fel nem oszlatott községi, városi és vármegyei tanácsokat márciusig nem fogják bántani. Akkor ugyanis a parlament megszavazza a közigazgatási törvény módosítását és ennek alapján sor kerül majd a választott tanácsok végleges feloszlására. Ez után rövid időre el fogják rendelni az új választásokat. A kormánynak ezt az intézkedését azzal magyarázzák, hogy az ellenzéki pártokkal fegyverszünet akar kötni.

Felmentették a kémkedés vádjá alól Tarczinszky Kázmért. Tarczinszky Kázmért, az Országos Magyar Párt careimari-i tagozatának titkárát kémkedési ügybe keverték bele. Egyidejűleg vádat emeltek Cacinschi Vasile hadnagy ellen is. Több hónapi vizsgálat után az ügyben most tartotta meg a hadbiróság a tárgyalást. Az ítélet alapján Cacinschi hadnagyot tíz évi kényszermunkára ítélték. Tarczinszky Kázmért felmentették a vád alól, mert a tárgyalás alatt kiderült, hogy nem részes a kémkedésben.

Diktaturát emlegetnek. Bucuresti, ellenzéki ujságok szerint diktatura előtt áll az ország. Az ellenzéki ujságok hírei nem felelnek meg a valóságnak, mert a kormánynak nincs szándékában letérni az alkotmányos kormányzás útjáról. Az ország belső rendje kifogástalan és a függőben levő politikai és gazdasági kérdéseket a parlament fogja megoldani.

Milyen büntetés vár Duca gyilkosára? A Duca ellen elkövetett merénylet ügyében a vizsgálatot befejezték. A vádlott Constantinescu Nicolaet a katonai büntetőtörvénykönyv szerint életfogytiglani kényszermunkára ítélik.

Hírek

Kifizetik a postatakarék-betéteket. A volt magyar postatakarék-pénztári betétek ügye már tíz évnél hosszabb idő óta áll elintézés alatt. 1922-ben összeszedték a betétkönyveket és azóta többször tüztek ki határidőket a betétek kifizetésére. A legutolsó határidő 1933 augusztusban járt le, a betétkönyvek kifizetése azonban ekkor is elmaradt. Most a postavezetés értesülése szerint valóban sor kerül a betétek kifizetésére. A betétek kifizetését a következő kulcs szerint fogják végezni. A betét minden koronája után egy lejt fizetnek ki a betétesnek. Kamatot egyetlen betétesnek sem

fognak fizetni. Kérjük olvasóinkat, kísérik figyelemmel továbbra is lapunkban a postatakarék-pénztári betétekre vonatkozó híreket, mert minden egyes alkalommal pontos értesítést fogunk közölni azokról. Felesleges tehát levelezőlapon, vagy levélben érdeklődni az ügy iránt.

Sürgősen el kell intézni az adózók panaszait. A pénzügyminiszter szigorú rendeletben intézkedett, hogy a pénzügyi hatóságok az adófizetők panaszait sürgősen intézzék el. A pénzügyminiszter rendeletében megállapítja, hogy az alantas pénzügyi hatóságok még a központi rendeleteit sem hajtják végre pontosan. Eppen ezért arra is utasítja a tisztviselőket, hogy minden miniszteri rendelet végrehajtásáról tíz nap alatt feltétlenül tegyenek jelentést a minisztériumnak.

Magyar utaneveket kér az Országos Magyar Párt bánáti tagozata. Az Országos Magyar Párt bánáti tagozatának vezetősége a magyarság nevében beadványban fordul Timişoara város vezetőségéhez, amelyet arra kér, hogy az új utcák elnevezésénél, — adományozzon olyan magyar neveket is, amelyeknek viselői hosszabb ideig éltek a városban. A beadvány több nevet sorol fel, köztük Ady Endrét, továbbá a nagytudású Szentkláray Jenő nagyprépostot, Berkeszy István, Temesváry Polbárt hittudós, Klapka József és Klapka Györgyöt. Az ideiglenes bizottság a napokban tartott ülésén

Gyümölcs- és sétányfákat,

cserjéket, rózsákat és szőlőoltványokat
szállít a legjobb minőségben

Ambrosi-Fischer és Tsai R.-T.

Kérjenek árjegyzékelt **AIUD** Kérjenek árjegyzékelt

foglalkozott a beadvánnyal és a jövő héten hozza meg döntését. Régebben hasonló kérelmet intéztek a timisoarai németek és két német utcanevet kaptak is a várostól.

Kedvező fordulat várható Kövér Gusztáv ügyében. Ismeretes, hogy a biharmegyei Magyar Párt alelnökét, Kövér Gusztávot megfosztották állampolgárságától és kiutasították Románia területéről. Kövér Gusztáv ügyében most kedvező fordulat várható. A belügyminisztérium ugyanis vizsgálatot rendelt el, hogy jogos volt-e Kövér Gusztáv kiutasítása.

A goromba tanító rémtette. Botrányos eset történt Satu-Mare egyik elemi iskolájában. Erdei Rozálka, egy földműves kislánya a padban tollszárát kereste. Minthogy tollszárát nem találta meg, jelentette a tanítónak, hogy kölesön akar kérni egyet szomszédjától. — *Canta tanító ur erro felkapta az osztálykönyvet és addig ütötte a kislány fejét, amíg ez eszméletlenül összeesett. Ekkor a tanító ráparancsolt a leánykákra, hogy senki se merje elmondani, mi történt Erdei Rozálkával. Ha valaki érdeklődne, mondják azt, hogy a gyomra fájt és azért lett beteg. A szerencsétlen kislányt a mentők kórházba szállították, ahol egy napig öntudatlanul fekvött.*

Házkutatást tartottak a ditraui plebánián. A ditraui róm. katolikus plebániát a múlt napok egyikén csendőrök vették körül, elállották a kapukat, a ház kijáratait és benyomultak a házba. Az irodahelyiségben közölték dr. Lőrincz József plebánossal, hogy rendeletük van házkutatás tartására. Öt órán keresztül kutattak a csendőrök dr. Lőrincz József plebánosnál, megnézték az összes könyveket, hivatalos iratokat, naplókat és pénzbeli elszámolásokat. Természetesen a csendőrök semmit sem találtak a plebánián, amiért dr. Lőrincz ellen eljárást lehetett volna indítani. A házkutatást valószínűleg feljelentés alapján végezték. Jó volna, ha megszünnének az alaptalan vádaskodások és a csendőrség megbüntetné azokat, akik minden alapelkül hurocolnak meg becsületes embereket.

Akar ön százéves lenni? Orvosok és statisztikusok megvizsgálták a százévesek életkörülményeit és megállapították, hogy a százéves férfiak mind borivók, dohányzók és husevők. A hosszú életük legnagyobb része olyan foglalkozásu, aki vidéken, szabad levegőn él és az átlagnál több a gyermeke. A hosszú élet titkairól szólnak Tolnai Világlapja felbecsülhetetlen értékű orvosi cikkei és a népszerű képeslap minden héten ezer hasznos jó tanácsot ad olvasóinak.

Nem jó szembezállni az adóvégrehajtóval. Bajna Józsefné, gheorgheni asszony ellen egyik hitelezője bírói végzés alapján végrehajtást vezetett. Az eljárás során lefoglalták az asszony hízó disznóját és elárverezték. Mikor az állatot el akarták hajtani, Bajnáné fejével kelt tulajdona védelmére. Később Blénesi Sándor nevű szomszédja is beleavatkozott az ügybe. Az erőszakos fellépés következtében Bajnáné ügye a bíróság elé került. A törvényszék Bajnánét két havi fogházra és 500 lej pénzbüntetésre, Blénesit pedig egy havi elzárásra és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte. Hasonló esetről számolhatunk be, Mercurea Ciucból, melyet magyarul Csikszeredának hívnak. Itt Hajdu András csikszeredai iparost büntették meg egy havi fogházzal, mert a végrehajtóval erőszakoskodott. Hajdu András tagadja a terhére rótt büntetéseleményt és az ítéletet megfellebbezte.

Óriási csalás történt Bucarestben. Az egyik bucaresti erdészeti főhivatalban nagy csalás nyomára jöttek rá. A jövedelmek legnagyobb részét személyi kiadások címén számolták el. Az állam kára több millió lej. Petru Joan vezérigazgatót és helyettesét letartóztatták.

Veszélybe került Byrd expedíciója. Közöltük lapunkban, hogy Byrd amerikai kutató vezetése alatt nagyobb expedíció indult el a déli sarokra. Azt is közöltük, hogy a hajó súlyos helyzetbe került, ahonnan csak nagynehezen menekült meg. Byrdéket most újabb szerencsétlenség érte. Négy emberüket elsodorta egy jégábla és az emberek meghaltak.

Husz kilométer magasságon felül szállt fel egy léggömb s onnan lezuhant. Oroszországban három tudós tudományos vizsgálatok céljaira szolgáló léggömbön 20 ezer 600 méter magasságba emelkedett fel. Ez a legnagyobb magasság, amit addig ember elért. Ebben a magasságban a hőmérséklet a fagypont alatt 70 fok volt, tehát kétszer olyan alacsony, mint nálunk a legnagyobb téli hideg. A leszállás alkalmával a léggömb lezuhant és a három orosz tudós meghalt.

Nagy földrengés volt Mexikóban. Mexikó középső részén löbb helyen volt földrengés. A földrengésnek számos halottja van. A lakosság nem mer visszatérni a községekbe, hanem a nyílt mezőkön táborozik.

Megjelent a Mezőgazdasági Szemle

A Mezőgazdasági Szemle 1934. évi első száma új köntösben, gazdag tartalommal megjelent. Dr. Nagy Endre, a folyóirat eddigi szerkesztője, minthogy a székelykeresztúri Gazdasági Iskola igazgatása teljesen lekötötte időjét, átadta helyét dr. Szász Ferencnek, aki már hat hónap óta vezeti a folyóirat szellemi részét.

A Mezőgazdasági Szemle Erdély gazdatársadalmának teljesen független folyóirata lett január elsejétől. Mint a romániai magyarság egyetlen szaklapja, nélkülözhetetlen szerepet tölt be. Januári számát rendkívül érdekes cikkek teszik gazdaggá. Ki kell emelnünk a világhírű Hári János II. nevű angol telivéréről szóló cikket. Hári János II. utódai a versenyeken verhetetlenek. A folyóirat a híres telivérnek a fényképét is közli. Friedl

DIANA

közönségpályázatának eredménye

A DIANA sósorszesz közönségpályázatára több mint 19 000 pályázat érkezett be. Ezek közül a zsüri egyhangulag 24 pályamunkát választott ki, amelyeket a 4 készpénzdíjra és a 20 vigaszdíjra méltóknak talált. — A 24 díj a következő beküldők között kerül kiosztásra: *Gerhard Paul Braşov, Barbie Magda Timişoara, Edmund Holly Sibiu, Mircea Marcoi Alba-Iulia, Brataganu P. Alba-Iulia, Adalbert Mag Timişoara, J Böhm Cluj, Hanna Alexi Braşov, Lőrincz Loránd Deva, Müller Erzsike Fratelia, Vecsey Nagy Dezső Aghireş, Teodor I. Zaharia Baduleasa (Teleorman), Josefina Oberth Medias, Wilhelm Lootz Sibiu, Hanna Fiertz Timişoara, Kathonay Tibor Cluj, Sz. Schwarz Margit Timişoara.*

Fenti névsor a nyerteseket nem a díjazás sorrendjében tartalmazza, mert a zsüri tagjai a zárt borítékokban Dr. Morariu közjegyzőnél, Timişoara helyezették letétele a pályadíjak sorrendjére vonatkozó ítéletüket. Ugyanakkor az Erdélyrészi DIANA Forgalmi R.-T. ugyancsak Dr. Morariu közjegyzőnél letétele helyezte a készpénzdíjak összegét.

A pályamunkák díjazásának sorrendjét csak 1934. évi március 31-én hozzuk nyilvánosságra, hogy ezáltal alkalmat adjunk a közönség azon részének is jelentős díjak elnyerésére, amely első pályázatunkon nem vett részt. Ezert

új közönségpályázatot

hirdetünk: A zsüri által legjobbnak ítélt 24 pályamunkát nyilvánosságra hozzuk és aki megtalálja, vagy legjobban megközelíti a zsüri döntését,

10.000.— lejt kap!

Ezenkívül további 16.000 lei készpénzdíjat és 50 vigaszdíjat osztunk ki e második pályázatunk folyamán. Részletes feltételeket e lap február 17-iki számában közlünk!

Gusztáv dr. az amerikai paizstetű erdélyi megjelenésének kérdéssel foglalkozik. Dr. Szász Ferenc a tojás által okozott mérgezéseket tárgyalja. Ez a cikk általános érdeklődésre tarthat számot. Ki kell még emelnünk báró Blomberg Lajos, Kukuljevic, Schöppner Sámuel, Kleisl Gyula, Deutsch Dozsa és mások cikkeit.

A „Vadászrovat“ képei közül ki kell emelnünk dr. Koronka István gyönyörű téli tájképét.

A folyóirat megjelenik havonként 20 oldalon, előfizetési ára egy évre 80 lej, egyes szám ára 10 lej. — Megrendelhető a Mezőgazdasági Szemle kiadóhivatalában, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. sz.

Juhok, szarvasmarhák májmételeybetegségei

biztosan
gyógyítja:
ELCER-tólo

»MONIL«

! Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

Megkerültek a dinamit tolvajok. Lapunk előző számában közöltük, hogy a székely körvasut egyik tehervonatáról eltűnt öt láda robbantó szer. A nyomozást egy gyermek elszólása terelte helyes mederbe. Mikor a csendőrök Ghimes községben egyik házban megjelentek, a kályha mellett játszódozó gyermek megszólalt:

— Az éjjel keresztitát megöltte a puskapor.

A csendőrök ezen a nyomon elindulva Mihály Elek, Bilibók és Bartók nevű emberek személyében letartóztatták a dinamit tolvajokat.

Járomba fogtak két embert Vladeniben. A regáti Vladeni községben egy erdőőr elfogott két földmivest, akik az erdőben rőzsét gyűjtöttek, elverte, azután járomba fogta őket és így buzatta velük a szánkát másfél kilométeren keresztül. A szerencsétlen emberek nem bírták a kínokat és összeestek. Az erdőőr, mintha semmi sem történt volna, otthagya az elájult földmivéseket és hazament.

A tizenkét éves magyar csodagyerekről rendkívül érdekes cikket közöl a *Délbáb* új száma, amely 84 oldal terjedelemben gazdag tartalommal jelent meg. Számátalan pompás színházi cikkeket, beszámolót, pletykát, kitűnő budapesti és külföldi rádió műsorokat, slágorszövegeket, filmriportokat, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt és száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Parkasok a kukoricakóré között. A regáti Romanati községben Vasile Breahne gazdálkodó a mezőre ment, hogy kukoricakórét szállítson haza. A mikor a kórérakást megbontotta, a kóré alól három megtermett farkas ugrott ki. Breahne a váratlan látványtól annyira megijedt, hogy azonnal ájultan esett össze. A farkasok elmenekültek, Breahne azonban hosszú ájulása alatt egyik keze és egyik lába lefagyott. Kórházba szállították, ahol a fagyás következtében meghalt.

A Fekete-tengerbe fulladt két grancsár. A határőr-ezred két katonája Izmail közelében szolgálatot teljesített a tengerparton. A katonák alatt beszakadt a jég és a két katona a tengerbe fulladt.

Kedvezményes utazás Budapestre. Az Országos Magyar Gazdasági Egylet ez évben március hó 22—26. napjain rendezti meg országos nagy mezőgazdasági kiállítását, amely alkalomból március 15—április első napjáig az eddigieknél is nagyobb kedvezmények mellett lehet Budapestre utazni. A MÁV. vonalain 50, a CFR. vonalain pedig a visszautazásnál kb. 75 százalékos kedvezményt fognak élvezni az utasok. A kiállítás romániai képviselőjét az idén is az Erdélyi Gazdasági Egylet vállalta, ahol minden irányú felvilágosítást kaphatnak az érdeklődők.

Kéziratokat nem adunk vissza!

Agyonütötte a fa. Lapunk előző számának „Tanuld meg” rovatában fejtettük ki, hogy milyen sok szerencsétlenség történik erdőlés alkalmával azért, mert nem használnak az erdőlé emberek megfelelő eszközöket. Ujabb szomorú esetről számolhatunk be. Kufár Imre becsaji lakóst egy kidöntött fa leütötte. A szerencsétlen ember szörnyet halt.

Tudományos alapon, népies modorban írott olcsó gazdasági szakkönyvek. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Irodalmi és Könyvkiadó Vállalati Szakosztályában 63 tudományos alapon, népies modorban írott gazdasági szakkönyv jelent meg kisgazdák, papok, tanítók és gazdaköri könyvtárak részére. Az érdekelteknek a könyvek árjegyzékét díjtalanul küldi az E. G. E. Titkari Hivatala Cluj, Str. A. Muresan 10.

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek, gyakori fejfájásban szenvedők, tüdő- és mellbetegek, gyomor és bélbajban szenvedők, kérjenek ismeretető füzetet a fenti betegségekről. Teljesen díjtalanul küldi: dr. gultori Földes Béla gyógyásztára és vegnészeti laboratóriuma, Arad, Str. Eminescu 21.

Megjelent

Vásárhelyi Jánosnak

Hittem,
azért szólottam...

című könyve

A könyv szerzőnek 32 prédicációját, 20 esztendői és 4 temetési beszédjét foglalja magában.

Ára 200 lei.

Beszerezhető a

Minerva Rt. könyvkereskedéséből.

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Válságos hónap.

A „Magyar Nép“ szerkesztőségéhez több gazda küldött olyan tartalmu panaszos levelet, hogy az idén nem győzi állatait takarmánnyal. Sokan tanácsot kérnek arra vonatkozólag, mit tegyenek, hogy állataik kitelelését biztosítsák, mások az iránt érdeklődnek, hogy vajjon állataikat most adják el vagy pedig várjanak alkalmasabb időre? A sokféle érdeklődés kielégítése céljából az ügy fontosságára és közérdekű voltára való tekintettel nem tanácsadó rovatunkban, hanem itt adjuk meg a feleletet.

Hogy az ideai takarmányok nem kiadósak, ennek kétféle oka van. Az esős nyár miatt a lekaszált fü és zöld takarmány kevés tápanyagot tartalmazott. Növelte a bajt, hogy szénakészítés közben a sok eső kilugozta a szénában levő tápanyagok egy részét. Sok helyen a réteket a víz előntötte, a szénát eliszapolta vagy elvitte. Tudunk olyan szomorú esetekről is, ahol a rétek teljesen víz alá kerültek és így nem lehetett sem szénát, sem sarjút készíteni. A takarmányhiányon valamennyit segített, hogy ősszel elég sokáig maradhatott legelőkön a jászág. A legelők jók voltak, mert a nedves időjárás miatt a fü növése kielégítő volt még az őszi hónapokban is. Az alkalmi legelők, mint tarlók, kukoricások az esőzések miatt elgyomosodtak és a gyom által felvert legelőkön a jászág kielégítő táplálékhoz jutott. Sajnos azonban, a hirtelen bekövetkezett fagy egyik napról a másikra véget vetett a legeltetési lehetőségnek akkor, mikor még bőven lett volna a legelőkön étel állatok számára.

Először is azoknak adjuk meg feleletünket, akik olyan szorult helyzetben vannak, hogy állataik eladására gondolnak. Mindenestre tanácsosabb az állatállományt most apasztani. Ha most elad valaki állatai közül annyit, hogy a többinek bőségesen jusson takarmány, a legokosabban eszelelszik. Igaz ugyan, hogy ezt az állatok betelelésekor kellett volna megtenni, akkor kellett volna gondos számvetést készíteni arról, hogy hány marha számára elegendő a takarmány-kész-

let? Akkor kellett volna értékesíteni a fölösszámu állatot vagy állatokat is. Ha ez nem történt meg, még mindig jobb most értékesíteni a felesleges jászágot, mint később, mert tavasszal sok megszorult ember viszi piacra állatait és ezért az állatárak esőkeni fognak. Viszont bizonyos, hogy tavasz vége fele ugy április közepe után különösen, ha jó tavasz fog mutatkozni, az állatárak megint emelkedő irányzatukká válnak. Ekkor ugyanis sok gazda megkezdí a legelőre kihajtandó jászág vásárlását. Tavasz végéig azonban még hosszú idő van. Csak az tarthatja addig fölössleges állatait, akinek elegendő takarmánya van. Akinek nem áll elegendő takarmány rendelkezésére állatai számára, okosabban teszi, ha most, amíg állatai nem romlanak le és a piac sines tulzsufolva eladó állatokkal, gondolkodik állatai értékesítéséről.

Idén, mint jeleztük, széna van legszűkebben, tehát olyan takarmányozási rendet kell beállítani, amelynek segítségével a széna pótolható. Megjegyezve, hogy kellő mennyiségű szálas takarmányt mindig kell nyújtani az állatoknak, hogy gyomruk és beleik tele legyenek, a széna nagyon jól pótolható abrakkal. Az árpa és a kukorica aránylag nem drága és a rossz minőségű szénánál olcsóbb takarmányt szolgáltat. De nemcsak abrakkal, hanem bizonyos határok között gyengébb minőségű szálas takarmányokkal vagy répával is pótolható a széna. Az alábbi kimutató is utbaigazítást nyújt erre vonatkozólag: 2 kg. abrak egyenlő 4 kg. szénával. 4 kg. törek egyenlő 2 kg. szénával. 6 kg. tavaszi szalma egyenlő 3 kg. szénával. 20 kg. répa egyenlő 3 kg. szénával.

Hangsúlyozzuk azonban, hogy a jászágnak feltétlenül szüksége van bizonyos mennyiségű szálas takarmányra és ezért a szálas takarmányok pótlásának határa van. A határt a gyakorlatban minden gazda könnyen megállapíthatja.

Arról már irtunk lapunkban, hogy a takarmányok kellő előkészítésével a takarmányok tápértékének kihasználhatóságát növel-

hetjük. Most különös gondot kell erre fordítani, mert a helyes előkészítés segítségével nagyon sok takarmányt tudunk megtakarítani.

Ügyeljünk a takarmányozás rendjének pontos betartására és ügyeljünk arra, hogy egyszerre mindig keveset adjunk állatainknak, hogy ne lökjék ki a jászolból. Az etetés rendszeres ideje alatt inkább többször adjunk

keveset állatainknak enni, de semmi esetre se töltsük meg a jászlat annyira szálas takarmánnyal, hogy a mestergerendáig széna legyen.

Szívleljék meg olvasóink, hogy az állatok takarmányozása tekintetében február válságos hónap. Ilyenkor eszmél a legtöbb gazda arra, hogy nincs állatai számára elegendő eleség.

Tudnivalók az E. G. E. által rendezett németországi mezőgazdasági tanulmányi kirándulásról. Az Erdélyi Gazdasági Egylet évenként 5—10 erdélyi magyar kiscgazda ifjút helyez el Németországban kiscgazda családoknál családtagként abból a célból, hogy az erdélyi kiscgazdaifjak betekintést nyerhessenek a magas nyugati mezőgazdasági kulturába, lássák azokat az eredményeket, amelyek elérésére törekedniök kell és az eszközöket és módokat, amelyekkel azokat elérik. A kirándulás ideje kb. 6 hónapig terjed, március végétől október végéig tart. A gazdaifjak mint családtagok dolgoznak, ezért teljes ellátásban részesülnek díjtalanul. Az utiköltségről azonban mindenkinek magának kell gondoskodnia. Az utiköltség Budapestről Németországba és vissza Budapestre kereken 6000 lei, mely összeg két részletben fizetendő az EGE. titkári hivatalához és pedig március 1-én és szeptember 1-én. Ebben az összegben egy kb. kéthetes németországi körut vasuti jegye és elátási díja is benne foglaltatik. E körut alkalmával a kirándulók megtekintik a németországi mezőgazdasági célokat szolgáló nagyobb állami intézeteket, kísérleti telepeket és mintagazdaságokat. A kiránduló ifjak Budapestig lehetőleg mindenkor együtt utaznak III. osztályon. Az utlevél megszerzéséről a kirándulók maguk gondoskodnak. Az

utlevél Magyarország, Németország, Ausztria és Csehszlovákia területére kérendő. A vizumokat kedvezményes árak mellett rendszerint az EGE. titkári hivatala szerzi meg. A kirándulók bélyegmentes kérelemben kell kérjék felvételüket az EGE. elnökségétől (Cluj, A. Muresan 10.). A kérelemhez csatolandó az illetékes községi lelkésznek, Gazdakörnek, Hangya, vagy Hitelszövetkezet elnökségének ajánlólevele és igazolása, hogy a folyamodó szülei gazdálkodnak és mezőgazdasági ingatlan fölött rendelkeznek. Csatolandó a szülők nyilatko-

zata, hogy a folyamodó gyermekükért erkölcsi és anyagi felelősséget vállalnak. A kérelemben felsorolandók: a folyamodó neve, vallása, születési éve, iskolai végzettsége, pontos címe, szüleinek neve és vallása, a családtagok száma, a szülői birtok nagysága és művelési ágak szerint való megoszlása. A jelentkezési határidő február hó 15. A felvett ifjaknak rendszeres alsó és felső ruhát, törülközőt kell magukkal vinniök. A kiránduláson való részvételnél a németnyelv ismeretének hiánya nem akadály, mert azt ott hamar elsajátíthatják. Szükség esetén az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala készséggel nyújt felvilágosítást.

Piaci árak Brasovban.

Terményárak. Buza 440—600, rozs 260—270, sörárpa 240—250, takarmányárpa 180—200, zab 230—250, szemes tengeri 190—200, lencse, nagyszemű 600—700, fehér paszuly 280—350, burgonya 120—140 lei mázsánként.

Takarmányárak. Préselt széna 130—160, széna 110—120, szalma 55—65, korpá 160—170 lei mázsánként.

Állatárak. Hizott ökör 8—10, hizott disznó 17—20 lej élőszuliban kilónként. Igás ökör 6—12 ezer, igásló 4—12 ezer, kocsi 12—20 ezer lej páronként.

Fajtaazonossági és csiraképeségi garancia mellett ajánljuk a legkiválóbb minőségű eredeti Németországból, Hollandiából és Dániából importált

Konyhakerti, Virág, Fű, Takarmányrépa és mindenféle Gazdasági

MAGVAINKAT

»ERFURT«

Salamon & Stefan

Magtermelés és Magkereskedés
CLUJ.

Piața Mihai Viteazul
38 szám.

A legkisebb rendelést is azonnal postázzuk.

ÁRJEGYZÉK INGYEN!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A legfontosabb feladatai.

Sokszor megtörtént, hogy az ember egyik másik olvasmányából úgy megjegyyez egy-egy mondatot, hogy azt évek során át sem tudja elfelejteni és az abban foglalt igazság meggyőződésének kitörülhetetlen alkotó részévé válik. Nagyon régen, mindjárt az impérium változást követő esztendőben olvastam volt egy híres ígéhirdetőnek, Robertsonnak, a szociális élet kérdéseiről, a keresztyénség szociális feladatairól tartott előadásait és annak egy mondata feledhetetlenül megmaradt emlékezetemben. Akkor is úgy éreztem s ma talán még inkább úgy érzem, hogy ez a mondat mélyeséges bölcsességgel mutatja meg a nevelésnek, a családi és nemzetnevelésnek legfontosabb feladatát számunkra. Robertson azt mondta, hogyha egy nép vagy társadalmi osztály és én még azt is hozzá teszem, ha az egyes ember válságosan nehéz helyzetbe kerül azon a népen, társadalmi osztályon vagy egyes emberen kétféle módon lehet segíteni és pedig vagy úgy, hogy megváltoztatjuk és könnyebbé tesszük számára az élet körülményeit, vagy ha ez lehetetlen, felfokozzuk erkölcsi erőit úgy, hogy a megnehezült élet viszonyaival is győzelmesen tudjon megküzdeni. Már akkor, amikor ezt a mondatot elolvastam, világosan láttam és érzetem, hogy számunkra ez a második út mutatja meg a legfontosabb feladatokat. Megnehezült életviszonyaink között nekünk elsősorban arra kell törekednünk, hogy a hitnek, szeretetnek erkölcsi erőit fejlesszük, fokozzuk, mert csak felfokozott erkölcsi kitartással és önfeláldozással leszünk képesek a megdöbbentően súlyosra vált életfeladatokkal eredményesen megküzdeni.

Az élet tapasztalatai ma már kétségtelenné teszik előttem azt is, hogy a külső élet körülmények megkönnyebbülése, vagy nehéz helyzetükben az ismételt segítség, a terhek elhárítása nem mindig szolgál sem az egyeseknek, sem a népeknek javára, sőt a nagyon könnyű életviszonyok sok esetben egyenesen romlására vezetnek az egyeseknek és népeknek is. Tegyük föl, hogy egy fiatal ember dus örökség folytán nagyon könnyű, kedvező körülmények közé kerül és hozzászokik a pazarláshoz, kedvteléseinek gond nélkül megelégtetéséhez. Ezen a fiatal emberen nem fog segíteni az, hogyha akkor, amikor vagyona elfogy újabb és újabb pénzforrásokat nyitnak meg számára, hanem ellenkezőleg ez a mesereséges könnyítés végzetesen sodorja a zűléssé, a pusztulás útjára. Ha ellenben az törté-

nia, dolgoznia, takarékoskodnia kell, minden ereje kifejtésével új élet útját kell megkeresnie és evégből erkölcsi erőit kell felfokoznia, ez a belső megújulás és a felemelkedés javára válik és megmenti és hasznos tagjává teszi a társadalomnak. A történelem is világosan mutatja, hogy népek, nagy nemzetek sokszor sodródtak a bukás végzetes örvényébe épen amiatt, hogy a számukra megnyíló kedvező körülmények megromtották erkölcsüket és a komoly fegyelmezettség, erkölcsi tisztaság hiánya fokozatosan és végzetesen megromtotta életüket. Viszont azt is mutatja a történelem, hogyha nagy és súlyos megpróbáltatás egy népet reá vezetett a bűnbánat, a komoly önvizsgálat, magábaszállás, szeretet és önfeláldozás útjára, akkor egészen kicsiny, töredék népek is képesek voltak tisztas hivatásukat betölteni, megőrizni hitüket, kulturájukat és erkölcsi példaadásukkal hasznos alkotó tényezőivé váltak az egyetemes emberi előhaladásnak.

A mi életviszonyaink között ezt a nagyon világos igazságot szüntelenül szemünk előtt kell tartanunk és már családunk életében is ez igazság utmutatása szerint kell végelnünk gyermekeink érdekében a nevelés munkáját. Iskolás korától kezdve arra kell szoktatni a gyermeket, hogy sohase igyekezzék megkerülni, kijátszani a nehéz feladatokat, vagy gyáva megadással lemondani a súlyosabb feladatokkal való küzdelemtől, hanem ellenkezőleg arra biztassuk és bátorítsuk, hogy kitüntető megbízást lásson abban, ha tőle többet kívánnak, mert a nehezebb feladat nagyszerű alkalom számára, hogy erői teljes megfeszítésével különbbé váljon másoknál. A tanító a legnehezebb feladatot legkitünőbb tanítványára bizza és hogy ha tulajdonosan könnyű feladatot tűz eléje már ebben benne rejlik a megalázó ítélet, hogy súlyosabb feladatok megoldására nem tartja képesnek. Ha a történelem nagy tanító mestere nehéz feladatot ró egy egész népre, ez a hívó ember előtt bátorító bizonyosság arról, hogy az a nép még nem elvetett eszköz, hanem alkalmas arra, hogy a benne rejlő erők felszínrehozásával újabb és kétségtelen bizonyosságot tegyen életvalóságáról. A bátorságnak, a bizalomnak ezt a szellemét ápoljuk és tartjuk ébren családi hajlékainkban, ez a mi legelső feladatunk, mert ha ennek nem tudunk eleget tenni, ha hitünket és bizalmunkat elveszítjük, erkölcsi erőink felfokozásáról nem gondoskodunk, akkor semmi sem segíthet rajtunk.

Művelődés

AZ ÉN APAM.

*Szegényember az én apám.
S mint egyedüli örökösre
ezt a szegénységet hagyta rám.*

*Szüksős kis földjén maga szánt-veleget
(s mégis mindig gond-mezőt arat...)
Nem csábítja őt a mások dús kalásza
de falatra-való maga kenyéréből
megeteti az égi madarat!*

*De gazdag ember ám
az én apám:
vállain a hetvenes évek
gond-viharról, könnyes virrasztásról
gazdagon beszélnek.*

*Alázatos lelke
csordultig van telve
virágos reménnyel
Istenes hitéből építhetnél váratt
szívéből pataként a szelíd-szeretet
kristály-gyöngye árad!*

*Szegény ember az én apám
de kincs-hegyeknél többet érő
lelkét hagyta rám!*

Máthé András.

Pista hazatért.

Nyilteszü, jóra való gyerek volt Szabó Pista; legjobb tanuló az iskolában.

— Bedom Pistát a városba, hadd tanuljon, mondta Orbán komájának az öreg Szabó. — Jól fog az esze, legyen úr belőle.

Meghümmögte Orbán-koma a nagy ujságot. — Ne-te-ne! Annyi esze van, hogy nem fér a falujában? Én meg aszondom, elkelne az ész itthon is, kár mindjárt a városba szaladni vele... Dsztán hány hód bánja majd az uraságot?

— Majd megválnak... rászánok valamit — mondta öreg Szabó István, és Pista egyszerre csak bent volt a kis udvari szobácskában, szemben a nagy szürke kőfallal, amelytől Isten napjából egy sugárka sem tudott hozzátalálni. Bizony, a szabadsághoz szokott fiú kikívánczolt

belőle. Leckéjét azért becsületesen elvég szereteit ő tanulni, de a szíve valahogy mi háza húzta. Kivált tavaszoként jött rá a bolondos vágyódás a kertjük, a földjük. Behúnyta a szemét és rügyező fákat látott, kecsicsergést, rigófütyüreszést hallott... Kivértek terültek előtte és számlálgatta a városi ket... Hány esztendeje nem látott ő már tavasz!

A nagy kőházak creszalján nem fészkeltecske, az is csak a falut szereti; az énekes darak kalitkában élnek itt, ha városi ember ő is csak úgy él majd, mint egy asztalhoz colt rab. A jó Isten is jobban szeretheti a falut, itt tán ki se ismeri magát a nagy zürzavart.

Ha ideje volt, könyveket olvasott idegen országokról, ahol a fejlett, okos gazdaságiből bőség, nyugodt élet teljesedett ki és ez a könyveket nagyon szerette. Elnézegette a képekhez való képeket, de tudja Isten, hogy bármilyen szépét olvasott vagy elképzelt, a látás után, nem ő ment a szép tájak után, hanem sok szépséget telepített az ő édes szülőföldjére. El se fért már a maguk portáján, már az utcákat is tele ültette drága szép gyümölcsöket teressé fákkal, vitakozott édes apjával, ha az utca állott a tervének, magyarázott a szomszédok előtt is, hogy mennyire alkalmas az ő vidékük a gyümölcsösök termesztésére, hogy milyen bőségség lehetne náluk, ha nem úgy volna, ahogy van. És lassanként olyan dusantermő gyümölcsös lett a kis poros alföldi faluból, hogy eszébe jára jártak. A baj csak az volt, hogy ez a gyümölcsös mintatelep a holdban volt, vagyis kámb a Pista képzeletében. Mert otthon a városban másként állottak a dolgok. Pista is tudta édes apja leveléből. Azt írta: „Eladod a Görbekeretet édes fiam, hogy tovább tanulj. Ha úr leszel, visszavásárolod.”

Pistát szíven ütötte a hír. Az ő legkedves kertjét, a legszebb gyümölcsösét, amit mindig gondolatban olyan gyönyörűen beültetett. Hosszor gondolta el a fákat tavaszi virulásban, betakarítás idején, mikor bankókra váltják a radozás gyümölcsét. Igaz, hogy most csak elvénült fa van benne, de ő úgy ragaszkodott hozzá, hogy már az elválás gondolatára elszánts a szíve s a nagy fiu sirva borult le a szomorú szoba kopott asztalára.

De aztán elszégyellte magát. Gyáva volt talán? — faggatta önmagát. Nem. Harag és megmond édes apjának mindent, még megadul. Csak addig oda ne adja a Görbekeretet.

megmagyarázza neki, hogy loholnak parányi állásokért itt a kész emberek, s ha dolgoznak is, a lapiszükségre ha keresnek. Ha nem volna meg kis gazdaságuk, ő is azt tenné, de jó hogy van, hát Istennek. Engedjék dolgozni, meglátják, mit teremtet ő ott, milyen boldogok lesznek. Ő nem a ló kalickába zárt rabnak, ő csak gazda lesz.

Amit valaki erősen akar, azt szorglom, kiartás és becsületes munkával el is éri. Elérte Pista is. Nem ment könnyen. Még édes apjával is harcolnia kellett. Ő úgy ragaszkodott a Pista uraságához, mint az, a földhöz és elgondoláihoz. Meg is restelte az öreg egy kicsit, hogy

derékba tört a dolog és Pista hazament. De Orbán-komája annál jobban örvendezett, kivált mikor látta, hogy változtatja át a gyerekmber a falu gazdasági életét, hogy okulnak a példáján, s hogy fut a szegénység előlük.

— Ugy-e mondtam, hogy falun is kell az ész? — tréfálkozott egyszer öreg Szabóval. — Hát nem jobb, hogy hazajött a gyerek?

— Urnak szántam vóna, — mondta öreg Szabó csendesen.

— Az is vagyok, édes apám, felelt vidáman Pista, — a magam ura.

Amon Vilmosné.

Apróságok Adomák

Szomorú szám.

Az Északamerikai Egyesült Államokban kimutatást készítettek arról, hogy baleset következtében hány ember halt meg egy esztendő alatt? Az 1932. évről szóló kimutatás már teljesen elkészült és eszerint baleset következtében 1932-ben 88 ezer ember halt meg az Egyesült Államok területén. A sebesültek száma balesetek következtében 9 millió volt. Ezt a számot óriásinak kell tartanunk még akkor is, ha megfontoljuk, hogy Amerikában minden munkát gépekkel végeznek és hogy a gépesített munka közben könnyen történnek szerencsétlenségek. A szám olyan nagy, hogy felér egy kisebb háború veszteségével.

Gyenge vigasztalás.

Deszkát szállít a székely a városba. Közben négy diák felkerekedik a szekérre. A szekeren nagyon sok terü van, a székely nem szívesen egyezik bele, hogy a diákok a szekérre telepedjenek. Végre is azzal kecsgetelik a diákok a székelyt, hogy tiz-tiz forintot fognak fizetni neki, mikor a városba érkeznek.

A város végén a székely be megy a kocsmába egy pohár pálinkára. Mikor kijön, csodálattal látja, hogy a diákok eltűntek.

— A suj egye meg az urfiakat, elszökének. Ha ezt tudom, el nem hozom őket száz lej alóli — vigasztalja magát a székely.

Az okosabbat nagyobb helyre küldik...

Egy székelyföldi községből beküldi a községi tanács az egyik tanácsost a főszolgabíróhoz, hogy a község ügyes-bajos dolgaiban eljárjon. A főszolgabíró az atyafi hosszas előadását unni kezdi és így szólt:

— Kedves bátyám, fogja egy

kicsit rövidebbre mondani valóját.

A székely azonban nagy nyugalommal tovább beszél.

Méregbe jön a szolgabíró s rákiált a község kiküldöttjére.

— Hát nem tudtak okosabb embert ide küldeni, mint maga?

— Nem biza, mert az okosabbat nagyobb helyre küldik! — feleli nyugodtan a székely.

Indokolás.

— Miért nevezte a panaszost vén számárnak? — kérdezi a bíró.

— Mert, kérem alássan, én már harminc esztendő óta ismerem.

Minden gazdasági kérdésben tanácsot ad a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

című mezőgazdasági és közgazdasági folyóirat.

Előfizetési díj egész évre 80 lej,
félévre 50 lej.

Fizessünk elő 1934-re!

Mutatószámokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal:
Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt. (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

A. P. Zs. fiatal Racosul de jos. Levelében nem írta meg, hogy teljesített-e már katonai szolgálatot vagy pedig még nem. Irja meg, besorozták-e katonának vagy pedig még nem volt soradalt. Levelére csak akkor tudunk válaszolni érdeemben, ha ha ezeket az adatokat megírja. Az utlevél szerzésnél ugyanis elháríthatatlan akadály az, ha valaki már be van sorozva, de szolgálati idejét nem töltötte ki.

K. G. Diosig. Az enyv hosszás főzés után lugok, savak, vagy sók hozzátétele által elveszíti azt a képességét, hogy megszilárduljon. Igaz, hogy az ilyen enyv ragasztó képessége kisebb, mint a rendes enyvé, azonban a használatban nagyon kényelmes. A folyékony enyvnek a legismertebb alakja a kereskedésben vásárolható szindetikon. Háziilag a következőképpen készíthet folyékony enyvet: 100 sulyrész enyvet durván megtörik. A megtört enyvet 100 sulyrész vízzel ledöntjük és másnapig állani hagyjuk. Ezután melegvíz fürdőben az enyvet megol-

vasztjuk és 5 sulyrész tömény salétromsavat keverünk hozzá. Ezt az enyvet üvegen kell tartani, mert a salétromsav a fémeket megtámadja. Másik módja a folyékony enyv készítésének a következő: 100 sulyrész enyvet 12 sulyrész vízmentes klorkáliumnak 80 sulyrész vízben való oldatával megduzzasztunk. Ezután 6—10 óráig vízfürdőben melegítjük mindig pótolva az elszált vizet. Ez az enyv tubusban vagy bádóg dobozban is eltartható.

A. Gy. Sanistau. Leveléből úgy látjuk, hogy a korai krumpli termesztésre vonatkozó cikkeinket félre értette. Mi nem külön fajtát ajánlottunk, hanem olyan módozatot írunk le, amelynek segítségével korán lehet a krumplihoz jutni. Vetőkrumpli szétosztásával nem foglalkozunk, így nem értjük levelének azon részét, melyben aziránt érdeklődik, hogy milyen árban fogjuk tavasszal a korai krumplit szétosztani. Amennyiben a korai krumpli termesztési módja iránt érdeklődik, szíveskedjék annak régebbi évfolyamainkban utána nézni.

I. M.-né. Az üveg nyakát a következő eljárással segítségével vághatja le. Áztasson egy zsinogot denaturált szeszbe. Kösse az üveg nyakára, ott ahol le akarja vágni. Ezután gyujtsa meg. Kis ütésre a zsinog elégeése után a levágandó rész lapattan. A törés helyét reszelővel vagy kemény köszörűvel le kell es-

öbb ezer

lajese a megrösvült munkákra-

Tüdőbeteg

igazolná kiváló hatását az OLAH KÁROLY plebáros által feltalált & nifhtysim államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek ismeretes fizetetlenül köld a gyógyszer készítője. OSVATH Gyógyszerész 14. Múrcs.

OLCSÓ SORSJEGY

Vett-e már Talisoara-i sorsjegyet Siessen vele, mert közel a húz id-je:

1934 február 10.

Egy sorsjegy ára csak **25 Lei**
Főnyeremény **100.000 Lei**

1215 db sorsjegy nyer. El ne m lassza megkísérelni a erecséjét. sorsjegyek ára és 7 Lei portó előtes b küldése ellenében hátkinküld: **Unita-fu Hírközvettség**
Odorhelm, Str. Pr. Elisaveta 51.

szolni. Ilyen módon kis ügy séggel az üveget bárhol el le vágni.

O. S. B. A. rokon felment ügyében egy kérést kell beadni. felmentést kérő lakóhelye s rint illetékes Hadkiegészítő rancsnoksághoz (Cercul de Re rutaro.) Ehez a kéréshez csatolni kell a kérelmező családi állapot feltüntető bizonyítványt, melyből kitünjön az, hány testvére van a kérelmezőnek, telepítettek-e azok katonai szolgálatot, van-e halott közöttük, anyának van-e vagyona mennyi. Megjegyezni kívánjuk, hogy az Ön esetében nem tudja pontosan feltüntetni, hogy milyen mellékletekre van szüksége a kérelmezőnek, mert levélből nem tűnik ki a kérelmező családi helyzete. Ha ezt résztesen körülírja, egy újabb felvilágosítás rendén szívesen visszatérünk esetére.

K. F. Kérdezi, hogy milyen állapotban értesse tyukjaival a e ráztatott zabot? Várja meg, e a csira két-három centiméter hosszú lesz és akkor természet állapotban szórja a tyukok. A csirás zabot a tyukok rendkívül szeretik. A csirás zab jó hatása már néhány nap alatt mutatkozni fog.

1 haen n magyar ember je jesse joi maj,
Logy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tebát magyar kötelesség biztosítását ide átad:
K K K K K K K K K K K K K K K K K K

Tanuld meg!

tyukok bővebben tojnak, a tojások héja szép sárgaszínű lesz és sárgájuk sötétebbé válik.

Sz. J. J. Band. Gyermek a legnagyobb valószínűség szerint rühös. A kezelést így kell folytatni: legelőször este a gyermek testét szárazon jól be kell kenni *sapo kalinus*-sal (kapja a gyógytárban), azután meleg vízben megfürösztetni. Megszáritás után az egész testet, főleg a kezeket, ujjakat rühellenes, itt zárjelbe tett *kenőccsel* kell bekenni. (Rp. Naphthol B. Sulf praecip., Sap. virid., cretae alb. aa 7.0, Axung. porc. ad 100.0) — Másnap a gyermek ágyban marad és reggel, valamint este ismét be kell kenni a *kenőccsel*. Harmadnap reggel faolajba mártott vattagomolyaggal a testhez száradt *kenőccsamaradványokat* le kell törölni a az egész testet *hintőporral* (Rp. Zinci oxyd., Tolo. venet. aa 5.0) kell behinteni. Este meg kell fürösztetni, friss fehérneműt reáadni és tiszta ágyneműt huzni. (A szennyest forró lugban azonnal ki kell mosni, az ágyat hasonlóképp megtisztítani lugos vízzel való lemosás után). Ha a családban még valakinek volna ez a viszketegség, a kezelést a gyermekkel egyidőben kell folytatni. (Ha a kezelés befejezése után ótvar, vagy bőrloboság lépne fel, ami ritkán elő szokott fordulni, a gyógyszerész-től szerezhet pl. bórsavas zink kenőcsöt, ami azt hamarosan meggyógyítaná.) **Dr. G. E.**

S. P. Csereügyletével kapcsolatosan megállapítjuk, hogy nagyon rossz tanácsadói voltak és hogy rengeteg felesleges költséget okozott magának. Ugyanis az ilyen különböző állampolgárok között ellenkező oldalakon fekvő ingatlanesere ügyletek a bélyegtvörvény értelmében teljesen illetékmentesek. A különböző rosszhiszemű megbízottaival szemben azonban nagyon kevés sikerrel léphet fel és azért csak azt tanácsolhatjuk, hogy eddigi kiadásait ne tetézzon újabb költségekkel.

A konverziós ügyében ugy látjuk szintén a rosszabb megoldást választotta. Ugyanis a ma még érvényben levő törvény in-

Mit kell tudni a jó konyhakertésznek? Ma a gazdasági terményeket nehezen lehet értékesíteni. Ezért minden módot meg kell ragadni arra, hogy terményeinkért lehetőleg magas árat érjünk el. Különösen nagy különbség van a kerti termékek árában aszerint, hogy korán tudja piacra vinni azokat a termelő vagy pedig csak akkor bocsátja árusításba, mikor már szűnt a termények iránt a nagyobb kereslet? Mindenki tehát, aki zöldségtermeléssel foglalkozik, igyekezzék minél korábban zöldségeket termelni.

A melegágy elkészítésével tehát sietni kell. Már most kell gyűjteni a melegágyaknak alkalmas trágyát, hogy ideje legyen azt az érettségi fokot elérnie, ami a jó melegágyhoz szükséges. Fontos dolog továbbá, hogy már most meg kell rendelni vagy vásárolni a melegágy bevetésére szükséges magvakat. Különös súlyt kell fektetni a vásárlásnál a megválasztandó fajtákra. A korai zöldséget előnyben kell részesíteni a késői vagy téli zöldséggel szemben. Meg kell állapítani már most az arányt, hogy mekkora területen akar palaki

korai zöldséget termelni és mekkora területet vet be késői, őszi és téli eladásra szánt zöldségek magvaival?

Figyelmébe ajánljuk azoknak, akik télire és tavaszra zöldséget tettek el pincébe vagy verembe, vizsgálják át gondosan az eltett zöldséget. A romló, rothadó zöldséget ki kell választani, mert megrontja a többit is. Ez a munka megérdemli a ráfordított áldozatot és fáradságot, mert a válogatás által nagyon sok zöldséget mentünk meg a pusztulástól.

Sokan panaszkodnak, hogy be-savanyított káposztájuk idén nem savanyodott meg. Ennek oka, hogy a rossz időjárás miatt idén a káposzta nem ért be és ezért nem volt kellő cukor tartalma. Az ilyen káposztán könnyen lehet segíteni. Cukorszirupot kell tenni a káposztalébe, még pedig annyit, hogy olyan édes legyen, mint amilyen szokott rendesen lenni a káposztacsutka. A cukorszirup hozzáadása után a káposztalében levő tejsav-erjesztő a cukrot tejsavvá bontja és a káposzta meg fog savanyodni.

tézkedései értelmében Ön elvesztette a törvényben biztosított kedvezményeket az által, hogy a közjegyző előtt egy újabb megállapodást kötött a hitelezőjével. Így most az Ön tartozását minden tekintetben ez a megállapodás szabályozza, így a kamatok tekintetében is.

B. S. O. Levele szerint a kérdéses erdő a politikai község részére volt kisajátítva, tehát ma annak új tulajdonát képezi. Mint ilyen vagyongazdálkodási tekintetben a községi tanács fennhatósága alá tartozik. Ebben a tekintetben nem tévesztendő össze a közbirtokosságok kezelé-

sében álló erdőkkel, melyek vagyongazdálkodás tekintetében a közbirtokosság erre a célra rendelt szervei kezelésébe vannak utalva. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a községi tanács teljesen ellenőrzés nélkül intézkedhetik. Ugyanis minden olyan határozat az erdőkezelésre vonatkozóan, mely akár az egyesek, akár a közösség érdekeit sérti, a közigazgatási törvényben előírt módon megtámadható.

Terjesszük a
„Magyar Nép“-et!

Tizennégy év óta küzd a
„MAGYAR NÉP”
 a magyar nép kisebbségi jogaiért
 Aki a
„MAGYAR NÉP”-et
 támogatja és terjeszti, az a magyarság
 boldogulását segíti elő

Székelyország

A második naptár expedíciót befejeztük. A napokban megkezdük a naptárak szétküldését azon előfizetőink részére, kik nem estek bele a második expedícióba, mert későbben küldték be hátrálékos díjaikat. Ez nem azt jelenti, hogy csak azoknak küldjük szét a naptárt, akik már be is fizették a hátrálékos díjakat, hanem azoknak is, akik rövid idő alatt beküldik, tehát alkalmat adunk minden hátrálékosnak arra, hogy a naptárhoz mielőbb hozzájuthasson. Ez alkalommal felszólítjuk a hátrálékosokat, hogy ne késlekedjenek a díjak beküldésével, mert naptárkészletünk meglehetősen fogytán van s csupán azok igényét elégíthetjük ki, akik kellő időben beküldik a díjakat, mert új kiadást naptárunkból nem készítettünk a későn fizetők részére. Tehát a beküldött hátrálékok sorrendben történő befizetése szerint küldjük szét az igénylőknek a naptárt. Megtörténhetik, hogy aki 3-4 hét múlva küldi be a hátrálékát, már nem juthat naptárjához, mert az kifogyott. Azért közöljük ezt az érdekeltekkel, hogy senki se tegyen nekünk később szemrehányást, hogy a hátrálékot február végén vagy márciusban kifizeti és mégsem jut naptárjához. Előre figyelmeztetünk minden hátrálékost, hogy a lehető legsürgősebben rendezze hátrálékát. Azok részére, akik nagyobb összeggel tartoznak, nem sokáig küldhetjük lapunkat, ha nem gondoskodnak a hátrálék befizetéséről.

F. M. Careil, K. K. Papanti, K. L. Cubuleut, Sz. J. Jibau, A. J. Dragsina, K. S. Mănăstur, V. I. Baiut, B. M. Dumbrăveni, Sz. A. Borghia.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

„Többeknek.” Az első hirdetésben tövesen volt közölve az 1931. év, amelyet a következő számunkban helyesbítettünk. A sorsjegyek kihuzása 1934. febr. 10-én lesz. A hirdetésben világosan meg van írva, hogy 25 lej és 7 lej portóköltés, összesen 32 lej beküldése ellenében szállítja a sorsjegyet az Unitárius Nőkészövetség Odorheiu. Forduljon közvetlenül oda.

Cs. L. Mosnifa-Noua. A naptárt először decemberben küldöttük ki s miután azt nem kapta meg, ozattal másodsor is megküldöttük.

M. L. Suptacul de Barcau. Igyekeznél fogunk kívánságának eleget tenni. Ha van eladó boruk, írják meg minőségét és árát, igyekeznél fogunk a borra vevőt szerezni. Sajnálattal állapítjuk meg, hogy a bort a multkor is el tudtuk volna adni, azonban Ön többszöri kérésünkre sem küldött az eladandó borból mintát. Reméljük, hogy ez alkalommal legalább a minőségét és árát megírja, hogy lapunkban egy hirdetést helyezhessünk el és összekötötésünk révén vevőt szerezünk az eladásra szánt borra.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: G. B. Săuca 150, Sz. J. J. Band 150, M. J. Dornești 300, M. J. Baiut 238 (1932. jun. 1-ig). Samsud-ról: V. M. 150, V. J. 150, K. A. J. Gy 150, Sz. M. F. 150, T. F. Sanislău 150, Cs. A. né Pir 150, O. K. A. Cămar 305, Sz. L. Dobra 155, B. E. Acaș 155, A. K. Panit 155, E. L. Lelo 155, S. J. Sic 155, B. I. Buziaș 150, G. I. Sculia 155, B. J. Ghiroda 155, N. I. Beșenov. Veche 155, V. Sz. J. Tormac 150, P. Zs. Tritul de sus 155, M. D. Lunca Mureșului 155, B. A. Pechia 150, B. L. Vințul de Jos 155. Hitelszöv. Anto 150 (r. 1933. jul. 1-ig), Id. A. L. Paleu 150 (r. 1934. dec. 31-ig), V. K. Borseo 150 lej

Aprohirdetéseink

Idős urileány, felsőbb iskolát végzett 30-40 év közötti, aki boldog otthont s megbecsülő férjét óhajt írjon „Boldog” jeligére Csak fényképpel ellátott levelekre válaszolok s kalandorok mellőzzenek. Cim: Post Colborne Ont, Box 484. Canada (America).

Eladó ötvenholdas tanyabirtok Mureș megyében Petrilaca községben. lakással és gazdasági épületekkel. Megkeresések: Körössy Miklós, Petrilaca u. p. Gornești címre.

Eladó Hofherr-Schranz-féle jókarban levő, gyűrűs csapágyas 1000-es cséplőszekrény. Esetleg elcserélném 900-as, golyós csapágyással. Salati Ferenc Hoghiz. jud. Târnava-mare.